מכינה במתמטיקה

פרק 34 - טריגונומטריה במרחב - המנסרה

תוכן העניינים

1. מנסרה שבסיסה משולש שווה צלעות 1
2. מנסרה שבסיסה משולש שווה שוקיים 3
3. מנסרה שבסיסה משולש ישר זווית 4

מנסרה שבסיסה משולש שווה צלעות:

סיכום כללי:

גוף מרחבי הבנוי משני מצולעים זהים המקבילים זה לזה במרחב.
המקצועות הצדדיים המחברים את קדקודי הבסיסים המתאימים נקראים גובהי המנסרה.
כל גובה במנסרה ישרה מאונך למישורי הבסיס העליון והתחתון.

נעסוק במנסרות הבאות:

- מנסרה שבסיסה משולש שווה צלעות.
- מנסרה שבסיסה משולש שווה שוקיים.
- מנסרה שבסיסה משולש ישר זווית.

הערה:
התיבה וקובייה הן מקרים פרטיים של מנסרות ישרות שבסיסן מלבן וריבוע בהתאמה.

שאלות:

1) במנסרה משולשת וישרה ABCA'B'C' שבסיסה משולש שווה צלעות מעבירים את האלכסונים AB' ו-AC' כך שנוצר המשולש AB'C'.
הזווית שבין האנך לצלע BC במשולש ABC והאנך לצלע B'C' במשולש AB'C' היא 40°.
אורך גובה המנסרה הוא 14 ס"מ.

א. חשב את שטח המשולש A'B'C'.

ב. חשב את נפח המנסרה.

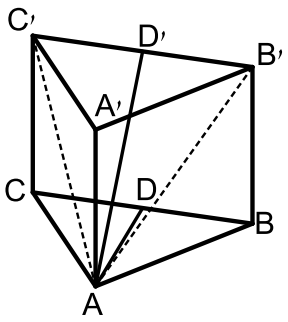

2) במנסרה משולשת וישרה ABCA'B'C' שבסיסה משולש שווה צלעות מעבירים בבסיס העליון A'B'C' את התיכונים A'D , B'E ו-C'F אשר נחתכים בנקודה M. מהנקודה M מעבירים את הקטעים MC ו-MB כך שנוצר המשולש MCB.
גובה המנסרה שווה באורכו למקצוע בסיס המנסרה.
חשב את הזווית שבין האנך לצלע BC במשולש MCB למישור הבסיס ABC.

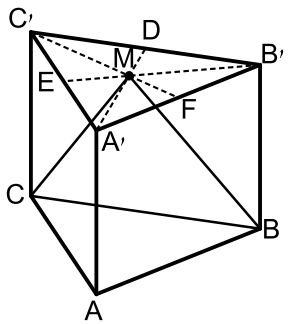

3) במנסרה משולשת וישרה ABCA'B'C' שבסיסה משולש שווה צלעות הנקודות E ו-F הן בהתאמה אמצעי המקצועות A'B' ו-A'C'. מעבירים את הקטעים AE ו-AF, כך שנוצר המשולש AEF.
אורך מקצוע הבסיס של המנסרה הוא 10 ס"מ וגובה המנסרה הוא 12 ס"מ.

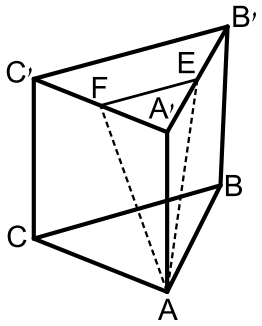

א. חשב את אורכי הצלעות של המשולש AEF.

ב. חשב את הזווית שבין גובה המנסרה AA' למישור המשולש AEF.

4) במנסרה משולשת וישרה ABCA'B'C' שבסיסה משולש שווה צלעות מעבירים בבסיס העליון A'B'C' את התיכונים A'D , B'E ו-C'F אשר נחתכים ב-M.
מהנקודה M מעבירים את הקטעים MA ו-MB כך שנוצר המשולש MAB.
גובה המנסרה שווה באורכו למקצוע בסיס המנסרה ויסומן ב- $2a$.

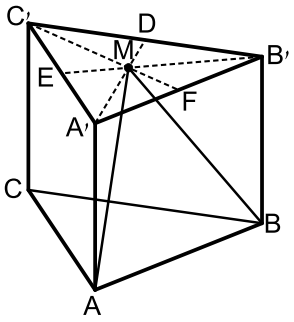

א. הבע באמצעות a את אורך הקטע MA.

ב. חשב את הזווית שבין הקטע MA ומישור הבסיס ABC.

ג. חשב את הזווית שבין הגובה למקצוע AB במישור MAB לבין מישור הבסיס ABC.

ד. חשב את הזווית שבין MA והפאה AA'B'B.

ה. הבע באמצעות a את שטח הפנים של המנסרה.

תשובות סופיות:

1) א. 160.68 סמ"ר. ב. 2250 סמ"ק.

2) $73.89°$.

3) א. 13 ס"מ, 13 ס"מ, 5 ס"מ. ב. $19.84°$.

4) א. $MA = 2.3a$ ב. $60°$ ג. $73.9°$ ד. $14.47°$ ה. $P = 15.46a^2$.

מנסרה שבסיסה משולש שווה שוקיים:

שאלות:

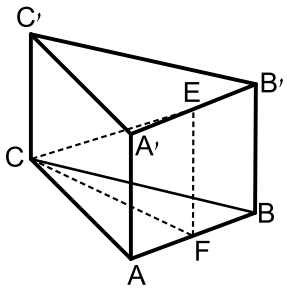

5) נתונה מנסרה משולשת וישרה $ABCA'B'C'$
שבסיסה הוא משולש שווה שוקיים $(AC=BC)$.
מאמצעי המקצועות $A'B'$ ו-AB מעבירים את הקטע EF.
ידוע כי אורך מקצוע הבסיס AB הוא k ס"מ והוא
קטן פי 2 מאורך שוק הבסיס AC. נסמן: $\sphericalangle FCE=\alpha$.

א. הבע באמצעות k ו- α את נפח המנסרה.

ב. חשב את נפח המנסרה אם ידוע כי: $2EF=CE$,
וכי שטח הבסיס ABC הוא $\sqrt{15}$ סמ"ר.

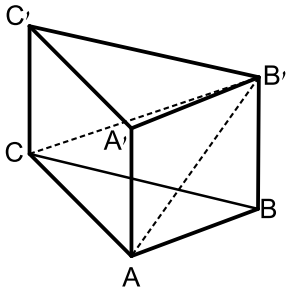

6) במנסרה משולשת וישרה $ABCA'B'C'$ שבסיסה
הוא משולש שווה שוקיים $(AC=BC)$ מעבירים
את האלכסונים AB' ו-CB' כך שנוצר המשולש $AB'C$.
ידוע כי הזווית שבין אנך למקצוע AC במשולש ABC
ואנך למקצוע AC במשולש $AB'C$ היא $45°$
(האנכים נפגשים על המקצוע AC בנקודה E).
זוויות הבסיס ABC הן $\sphericalangle ABC=\sphericalangle CAB=75°$, $\sphericalangle ACB=30°$
גובה המנסרה הוא 5 ס"מ.

א. מצא את אורך המקצוע AC.

ב. חשב את הזווית שבין האלכסון CB' למישור הבסיס.

7) נתונה מנסרה $ABCA'B'C'$ שבה הבסיס הוא משולש שווה שוקיים $(AC=BC)$,
אורך השוק היא k וזווית הראש היא γ. הזווית שבין המישור ABC
למישור ABC' היא β. הבע באמצעות k, γ ו- β את נפח המנסרה.

תשובות סופיות:

5) א. $V=\frac{15k^3\tan\alpha}{8}$ ב. $\frac{15}{\sqrt{3}}$ סמ"ק.

6) א. 10 ס"מ. ב. $26.56°$.

7) $V=\frac{1}{2}k^3\sin\gamma\cos\frac{\gamma}{2}\tan\beta$.

מנסרה שבסיסה משולש ישר זווית:

שאלות:

8) במנסרה $ABCA'B'C'$ שבסיסה הוא משולש ישר זווית $(\sphericalangle ABC = 90°)$,
הנקודות E, F ו-G הן בהתאמה אמצעי המקצועות $B'C'$, $A'C'$ ו-AB
כמתואר באיור.

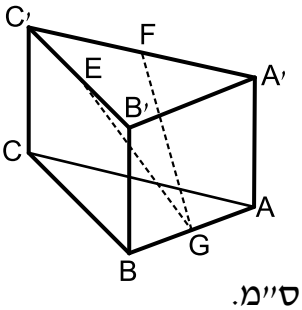

מסמנים את מידות הבסיס ABC: $BC = 12t$, $AB = 5t$.
הזווית שבין הקטע GE למישור הבסיס ABC היא $36.86°$.

א. הבע באמצעות t את גובה המנסרה.

ב. חשב את הזווית שבין הקטע GF
ולמישור הבסיס ABC.

ג. מצא את t אם ידוע כי אורך הקטע GF הוא: $\sqrt{3825}$ ס"מ.

9) ענה על הסעיפים הבאים:

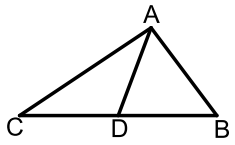

א. הוכח את הטענה: תיכון במשולש חוצה אותו
לשני משולשים שווי שטח. כלומר, הקטע AD
הוא תיכון במשולש ABC. הראה כי: $S_{ABD} = S_{ACD}$.

במנסרה $ABCA'B'C'$ שבסיסה הוא משולש
ישר זווית $(\sphericalangle ABC = 90°)$ הנקודות F ו- G מחלקות
את מקצוע הבסיס BC לשלושה חלקים שווים.
הנקודה E היא אמצע המקצוע $B'C'$.
ידוע כי אורך הקטע EF הוא 10 ס"מ ואורך
המקצוע BC הוא 24 ס"מ.
שטח המשולש AFG הוא 40 סמ"ר.

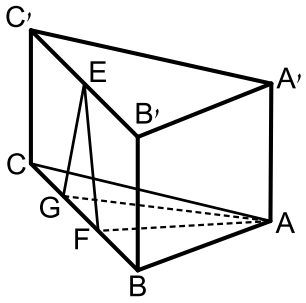

ב. איזה משולש הוא המשולש EFG ? מצא את זוויותיו.

ג. מצא את גובה המנסרה.

ד. היעזר בטענה שהוכחת בסעיף א' ומצא את אורך המקצוע AB.
(רמז: התבונן במשולש ABF ומצא את הצלע AB באמצעות שטחו).

ה. חשב את שטח המעטפת של המנסרה.

10) לפניך מנסרה ישרה שבסיסה משולש ישר זווית $(\sphericalangle ABC = 90°)$.

ידוע כי הפאה הצדדית AA'B'B היא ריבוע וכי אורך המקצוע BC גדול פי 3 מ-AB.

הנקודות E ו-G נמצאות על אמצעי המקצועות B'C' ו-AB בהתאמה.

מעבירים את הקטעים A'G, A'E ו-GE.

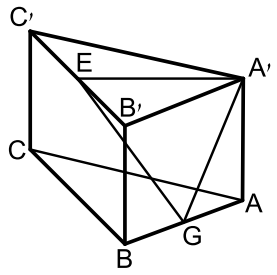

א. חשב את הזווית הנוצרת בין הקטע GE ומישור הבסיס.

ב. חשב את הזווית הנוצרת בין הקטע GE ומישור הפאה AA'B'B.

ג. חשב את זווית EA'G.

תשובות סופיות:

8) א. $4.875t$ ב. $39.1°$ ג. $t = 8$.

9) ב. משולש שווה שוקיים. $66.42°, 47.15°$ ג. $\sqrt{84}$ ס"מ. ד. 10 ס"מ.

ה. $60\sqrt{84}$ סמ"ר.

10) א. $\sphericalangle EGH = 32.31°$ ב. $\sphericalangle B'GE = 53.3°$

ג. $\sphericalangle GA'E = 71.93° \sim 72°$.